

2024-04-10

Helgonet S:t Lars

S:t Lars kyrka är uppkallad efter helgonet Laurentius som levde på 200-talet. Han led martyrdöden för sitt arbete med att hjälpa fattiga och sjuka istället för att ge kyrkoskatter till de romerska myndigheterna. Hans festdag är den 10 augusti. I Sverige kallas denna dag för Larsdagen eller Larsmässen. Det var en märkesdag som bland annat innebar att slåttern skulle vara klar.

Laurentius – diakonen som gav till fattiga och sjuka

Kyrkan har fått sitt namn S:t Lars efter Laurentius, ett helgon som levde i Rom på 200-talet. Laurentius var ärkediakon och ansvarade för kyrkans ekonomi och vårdande verksamheter. Istället för att ge kyrkoskatter till Roms myndigheter valde han enligt legenden att med stöd av påven Sixtus II använda dessa medel till att hjälpa fattiga och sjuka. För det straffades han brutalt. Han avrättades genom att han lades på ett järnhalster över glödande kol, och glödgade högafflar pressades mot hans kropp.

Som helgon avbildas Laurentius därför ofta med ett halster, men också med rökelsekar eller mynt för att anspela på de allmosor som han delade ut.

Han kom att bli Florens och den inflytelserika släkten Medicis skyddshelgon och förekommer därför på många målningar.

I Sverige har många församlingar och kyrkor blivit uppkallade efter Sankt Lars som han kallas här. Flera domkyrkor var helgade åt S:t Lars. Även efter reformationen har flertalet kyrkor behållit namnet S:t Lars.

Inom den katolska kyrkan är S:t Lars skyddshelgon för bland annat kockar, bagare och brandmän.

Larsdagen den 10 augusti – en märkesdag för slätter

S:t Lars firas den 10 augusti på Laurentius dödsdag. I Sverige skulle enligt traditionen slåttern vara klar den här dagen som kallades för Larsdagen eller Larsmäss. Det var en viktig märkesdag på många håll i landet, för både slätter och odling av olika grödor.

Enligt bondepraktikan skulle hösten bli god om den här dagen var vacker. Om solen sken klart vid Larsmäss skulle hösten bli mild men vintern sträng och besvärlig.

Än idag har Lars namnsdag denna dag.